

VALLBY

FRILUFTSMUSEUM

Ordmuseum

Initiativtagare till ordmuseet är Curt O. Wallerud, även känd som tecknaren bakom Dagens COW i VLT. Curt vill föreviga ord som riskerar att glömmas bort helt.

Att ordmuseet har fått sin plats just på Vallby Friluftsmuseum beror bland annat på att Curt är uppvuxen på Vallby gård i närheten. Han spenderade en stor del av sin uppväxt på friluftsmuseet och har många minnen härifrån. Under 2018 flyttades ordmuseet i Elfviks gård, Lidingö, till Vallby Friluftsmuseum för att ansluta till de övriga orden och bli Sveriges enda ordmuseum med utrotningshotade ord.

Runtom väggarna i museet finns träskyltar med omkring 200 ord. Här hittar man ord som eljest, flarn, grätten och pläga samt dess förklaringar. Hur många ord känner du igen?

Curt O. Wallerud

Ordlista A-Ö

A

ACKURAT	alldeles, precis
ACKUSCHÖRSKA	barmorska
ALTERERAD	upprörd, förvirrad
AMPER	bitter, skarp
ANFÄKTA	ansätta, pläga
ANDTRUTEN	andfådd
ANSTUCKEN	smittad, påverkad
ANTVARDA	överlämna
AVDÖD	avliden
AVOG	fientlig, vrång
AVVITA	vettlös, dåraktig

B

BANE	död, orsaka någons död
BARSKRAPAD	utfattig
BEDAGAD	till åren kommen, åldrad
BEFRYNDAD	besläktad
BEHJÄRTAD	modig
BELÄTE	avgudabild, avbild
BEMANTLA	dölja, skyla över
BESUTTEN	förmögen, välbärgad
BILTOG	fredlös
BJÄBBA	småskälla, käbbla
BOKNA	bli övermogen (frukt)
BURDUS	grov, plötslig
BÅTA	hjälp, vara till nytta

D

DAGTINGA	kompromissa
DALKJUSA	trång liten dal
DEJA	ladugårdspiga
DELIKT	brott, förbrytelse
DJÄKNE	skolyngling
DORSK	slö, trög
DRAGNAGEL	sup
DRAPA	hyllningsvers
DUVNING	tillrättavisning, träning
DYMEDELST	på detta sätt
DÅNA	svimma
DÄDAN	därifrån, bort
DÄLD	liten dal
DÄVEN	fuktig, unken, olustig

E

EFTERKOMMA	rätta sig efter, lyda
EFTERLÅTEN	undfallande, släpphänt
ELJEST	annars
ENKOM	enbart, särskilt
ENÄR	emedan, eftersom

F

FAL	som kan mutas/köpas
FJÄR	avvisande, högmodig
FJÖL	sittbräde på dass

F, forts.

FLARN	något lätt och bräckligt
FLYHÄNT	snabb
FORA	lass, (last)vagn
FORTVARA	fortsätta att finnas till
FRAMFAREN	förgången
FRANK	frimodig, orädd
FRIBOREN	född fri
FRÅNFÄLLE	död
FÅVITSK	oförståndig, tanklös
FÄNAD	boskap
FÖRLUPEN	förrymd
FÖRMENA	hindra, neka
FÖRPAKTA	arrendera
FÖRSLAGEN	listig, rådig
FÖRTEGEN	tystlåten, diskret
FÖRTRYTA	förarga
FÖRVÄGEN	djärv

G

GALL	ofruktosam
GAMMAN	glädje, fröjd
GENSAGA	protest, invändning
GEPÄCK	packning, bagage
GILJARE	friare
GISTEN	sprucken av torka
GRAMSE	förargad

G, forts.		M, forts.		S, forts.	
GRANNLAGA	taktfull, diskret, ömtålig	MATRONA	(äldre, fetlagd) kvinna	SKABRÖS	oanständig
GRÄTTEN	kräsen, kinkig, nogräknad	MATTSAM	tröttsam, uttråkande	SKALK	bröd eller ostkant, skojare
H		MISSFIRMA	förolämpa, kränka någons heder	SKAVANK	mindre fel, brist, skada
HALSSTARRIG	envis, hårdnackad	MISSHAGA	väckta ovilja	SKRODERA	skryta, skrävla
HAMLA	kvista lövträd	MISSKUND	barmhärtighet, medlidande	SKRÄDA	rensa, sovra
HARMTSEN	misslynt, förargad	MUNVIG	pratsam, slagfärdig	SKRÄPPA	skryta
HOVSAM	måttfull, försynt	MUNVÄDER	struntprat, svammel	SKUMÖGD	som har svag syn
HUG	håg, sinne	MÅLFÖRE	talförmåga	SMÅSKUREN	småaktig, trångsynt
HUGNA	glädja	N		SNARFAGER	banalt vacker
HYBBLE	usel koja, kyffe	NAGELFARA	granska strängt, kritisera	SNÖD	fåfänglig, lumpen
HYENDE	kudde	NIPPER	små smycken prydnader	SPILKUM	liten skål
HÖKARE	matvaruhandlare	NITID	prydlig, petig	STORVULEN	kraftig, mäktig, storslagen
I		NOVITET	nyhet	STÄDSLÄ	anställa i sin tjänst
IDOG	arbetssam, flitig	NYING	stockeld	SÄLLSPORD	sällsynt
ILLMARI	småslug, listig, knepig	NÄPSA	skarpt tillrättvisa, straffa	SÄRLA	sent (på dagen)
ILLVILJA	elakhet, ond avsikt	NÄRSKYLD	nära släkt	T	
INFAM	skamlig	O		TADEL	kritik, klander
INPISKAD	slug, utstuderad	OART	dålig vana	TALLÖS	oräkelig
INÄGOR	odlad mark nära gården	OBÄNDIG	häftig, våldsam	TASKA	ficka, väska
ISTADIG	envis, motspänstig	OFÖRVÄGEN	djärv, oförskräckt	TIDENDER	nyheter
J		OHEMUL	obefogad	TILLFÖRNE	förr
JOBSPOST	olycks-, sorgebud	OMSIKT	omsorg, uppmärksamhet	TILLGIFT	förlåtelse
JORDAFÄRD	begravning	ORV	lieskaft	TILLHÅLLA	förmana, påpeka
JÄNS	nyss	OSKÄRAD	orenad, besudlad	TILLSTÄDJA	förlåta
K		OTIDIG	oförskämd	TREDSK	motsträvig, envis
KALLSINNE	kyla, likgiltighet	OVANSKLIG	evig, odödlig	TREVEN	trivsamt, hemtrevlig
KAPPRÄK	alldes rak, spikrak	P		TUBBA	förleda, locka
KARBAS	rotting, ris	PETIMÄTER	struntviktig pedant	TVINSOT	sjuklig avmagring
KLÄMMIG	käck, bussig, hurtig	PINLIG	plågsam	TÄCK	vacker och behaglig
KNAPER	torftig, fattig, knapp	PJUNK	ynkligt gnäll, sentimentalitet	TÖVA	dröja
KNODD	butiksbitråde	PLÄGA	bruka, ha för vana	U	
KNÄSÄTTA	godkänna	POCKER	djävulen	ULKA	gråta, snyfta kväljas
KONTERFEJ	bild, porträtt	POKULERA	supa, festa	UNDERPANT	bevis, prov
KREPERA	dö, spricka, krevera	PRETIOSA	dyrbarheter, smycken	URAKTLÅTA	försumma
KRITTER	skulptur	PULTRON	feg person	V	
KURA	sitta nedhukad/ihopkrupen	PÅFLUGEN	närgången	VADAN	varifrån, varthän
KVÄDA	dikta, sjunga	PÅDYVLA	pracka på	VALA	sierska, spåkvinna
KVÄLLA	flöda, forsa, strömma	PÅKOMMEN	inträffad	VAREST	där
KÄL	urholkning, ränna	PÅSTRUKEN	berusad	VARKUNNA	förbarma sig
L		R		VIDGÅ	erkänna, medge
LAPPRI	struntsaker	REDBAR	hederlig, ärlig, pålitlig	VIDSYNT	klok, förutseende,
LATTA	tråibba	RELIKT	kvarleva, återstod, rest	VIKTUALIER	tolerant
LEGÄR	lätt(vindig), vårdslös	RESTLÖS	total	VILLFARA	livsmedel
LIKNÖJD	ointresserad, slö	RISSEL	grovt såll	Å	
LISA	lättnad, tröst, hjälp	RUELSE	djup ånger	ÅTRA	ändra sig, ångra sig
LIVSVARIG	som varar livet ut	RUNDHÄNT	frikostig	Ä	
LUGUBER	sorglig, dystert, makaber	RÄKEL	lång och mager yngling	ÄNNE	panna
LY	skydd	RÖSTE	takresning, taklag	ÄNSKÖNT	fastän, ehuru
LÖSKERKARL	luffare	S		ÄRIL	eldstad
LÖSMYNT	som inte kan tåga med något	SAMFÄLLD	gemensam	ÄRNA	ämna, ha för avsikt
M		SAMMALUNDA	på samma sätt	Ö	
MAJA	löva	SCHABER	pengar	ÖVERMAGA	dumdryg, uppblåst,
MANBAR	giftasvuxen	SIDVÖRDNAD	brist på respekt, ringaktning	ÖVLIG	själsäker
MANKEMANG	fel, krångel	SINEKUR	lindrigt (men bra betalt)		bruklig, sedvanlig
MANSPELLAN	förlust av manskap	SITTOPP	arbete		
			örfil, smocka		

